

GEORGIOS M. VIZIINOS (1849-1896) VE ÇAĞDAŞ YUNAN İTHOGRAFİK ÖYKÜSÜ

Esin OZANSOY
İstanbul Üniversitesi

Abstract

Georgios Viziinos is one of the writers of the late 19th century, belonging to the "1880 period". He is a poet, an essayist, an intellectual and a scientist. In 1850s, the realism in Europe begins to emerge, and after 1870, Greek writers apply the rules of this realism in Greek language. This inheritance from Europe to Greece is known in Greek literature by the term "ithography" (narration of the morals, the customs of a region or a community). As one of the most important names of the Modern Greek literature, Viziinos, writes stories having subjects as the longing to Vize (his motherland), his family, his home, his childhood and his childhood memories. Viziinos is known as the father of the Greek story, in this study, some of his stories are examined to show the basic characteristics of the ithographic story.

Key Words: *Georges Vizionos, realism en Europe, Greek literature*

Georgios Mihailidis Viziinos, 1849 yılında Doğu Trakya'nın Vize (Bizii-Biza-Bizye-Bizo)¹ ilçesinde doğmuştur (Athanasopoulos 1992: 12; Mamoni 1992: 18). Adını bu yöreden almıştır. Çocukluk yılları zorluklar ve yoksulluk içinde geçmiştir. Henüz daha 10 yaşındayken Vize'den zorunlu olarak ayrılmıştır.

¹ Antik çağlardan beri önemli bir konuma sahip olan Vize, Trak Krallarının ikamet ettiği bir yerdir. Trakya kabilelerinden Astlar' ın başkenti olmuştur. Bizans döneminde bir piskoposluk merkeziydi. Vize, Osmanlılar tarafından I. Murat (1362-1389) zamanında fethedilmiştir. 16. yy.'ın ortalarında Rumeli Beylerbeyliği' ne bağlı bir sancak olup, Osmanlı Devletinin Gelibolu' dan sonra Rumeli Eyaletinin ikinci sancak merkeziydi.

İstanbul (1860-1868)², Kıbrıs (1868-1872)³, Heybeliada (1872)⁴'da kaldıktan sonra, Zarifis⁵ adlı zengin bir iş adamının desteğiyle Atina'ya gelmiştir. Ardından da öğretimine Almanya'da devam etmiştir.

1874'den 1882'ye kadar Almanya'da kalan yazar, Göttingen (Sidera-Lutra 1996-1997: 41), Leipzig ve Berlin (Sidera-Lutra 1996-1997: 115) Üniversite'lerinde filoloji, felsefe, psikoloji, estetik öğretimi görmüştür. 1881'de Göttingen Üniversite'sinden doktor unvanını kazanmıştır⁶.

Paris ve Londra'da da bulunmuştur. Paris'e geçişinden sonra Dimitrios Vikelas (1835-1909)'la tanışması sonucunda⁷ öykücülüğe doğru yönelmiş ve sadece iki yıl içinde 1883 ve 1884 yılları arasında öykülerinin çoğuna yazmıştır (Sakhinis 1982: 167; Moulla 2001: 35).

1884 yılında himayecisi Zarifis'in ölümüyle Yunanistan'a dönmüştür. Atina Üniversite'sinde öğretim üyesi olarak kabul görmüştür. 1890 yılında Atina Konservatuar'ında ritmik ve dramatoloji derslerini vermiştir. Aynı yıl Bart ve Hirst'in yayınladığı "Lexikon Enkyklopaidikon"da ("Ansiklopedi Sözlüğü") birçok maddeleri yayımlanır. Bunların içinde "Vize" maddesi çok önemlidir (Lexikon Enkyklopaidikon 1890-1891: 883-884).

Çağdaş Yunan Edebiyatında Vizinos, ithografik öykünün (bir halkın, bir yörenin gelenek ve göreneklerini anlatan öykü) gerçek bir sözcüsüdür (Politis 1999: 201). Hakkı olarak Yunanistan' da onun için "Öykünün Babasıdır" denmektedir.

XIX. yüzyılın sonunda düzyazı (*pezographia*) karakteristik olarak, daha realist ve daha belirgin hedeflere doğru yönelmiştir. Vizinos'da bu akıma katılmıştır. 1880 kuşağının değişimi genel olarak pneumatik (aydın) bir

² İstanbul' a gelişinin ilk yıllarında terziler esnafına katılır. Sultan için çalışan bir terzi atölyesinde terzilik mesleğini öğrenir. Sert karakterli patronunun ölümünden sonra, Kıbrıs' ılı tüccar Giangos Georgiadis' in himayesi altına girer.

³ Kıbrıs' ta o dönemdeki başpiskopos 2. Sophronios' un yanında, manastır yardımcı keşişi olarak görev yapar.

⁴ Heybeliada Rum Ruhban Okulu'nun öğrencisi olur ve şair İlias Tantalıs (1818-1876)' le tanışır.

⁵ Georgios Zarifis (1806-1884)' le tanışır (1873). Zarifis onu, 1873 yılı Eylül ayında Atina' da bir lisenin son sınıfına kaydını yaptırır. 1874 yılı Haziran ayında liseden mezun olur ve Eylül ayında da Atina Üniversitesi Felsefe Fakültesi' ne yazılır. Zarifis, kendi isteğiyle Vizinos' u himayesine alır.

⁶ "Das Kinderspiel in Bezug auf Psychologie und Pädagogik ("Çocuk Oyunlarının Psikoloji ve Pedagojiyle İlişkisi"), adlı doktora tezi 1881 yılında Leipzig' de yayımlanır.

⁷ Vikelas, Vizinos' u Fransız yayınevi sahibesi Juliette Lambert-Adam' la tanıştırır (1882). 1883 yılında "To Amartima tis Mitros Mou" ("Annemin Günahı") adlı ilk öyküsü, "La Nouvelle Revue" 'de Fransızca olarak ("Péché de Ma Mère") yayımlanır. Öykü, Yunanistan' da "Estia" adlı dergide de yayımlanır.

hareketti, yeni Hellenizm'in olgunluk örneği idi ve romantik, ergenlik dönemini aşarak olaylara daha çok realizm ile bakmaktaydı. 1880 kuşağının değişimi yeni bir çeşit düzyazının yani ithografik öykünün doğuşunu uygun görmüştür (Anasthasiadou 2000: 137).

Romantizm'den uzaklaşarak, Eski Atina Okulu'nun tarihsel öykü yazımı terk edilip, kısa öykücülüğe, özellikle de yeni adlandırılmış olan ithografik öyküye (*to ithographiko diigima*) yönelme kendini göstermiştir. Yunan köyünü, Yunan havasını ve köy halkının sadeliğini betimleyen laografik (folklorik) hareket, köy yaşamından ve yöresel gelenek ve göreneklerin zenginliğinden yararlanmaya yönelik yolu açmıştır. İlk kez için Çağdaş Yunan Edebiyatında, kendine has yeni bir edebi yazım yaratılmıştır.

İthographik yazım (*İthographiki pezographia*) iki temel yönde kendini göstermektedir: 1) Kırsal bölgede günlük yaşamın düşsel bir güzellikte şiirselleştirilmesi; 2) Yine aynı doğal ortamda günlük yaşamın güç ve karanlık görünüşleriyle uğraşım (Vitti 1991: 143).

Viziinos, sanki bir işaret, adeta bir parola vermiştir. 1880'i takip eden yıllarda ithografik öykünün gerçek bir yükselişi gözlemlenmiş ve 1883 -1888 yılları içinde bu çeşit öykünün Aleksandros Papadiamandis (1851-1911) ve Andreas Karkavitsas (1866-1922) gibi en önemli temsilcileri kendilerini göstermişlerdir.

Viziinos'un yazdığı 8 öyküsünün 7'si, 1883 Nisan'ından 1885 Ocak ayına kadar yayınlanmışlardır. Yani aşağı yukarı 1,5 yıl içinde. 8. ve son öyküsü olan "Moskov-Selim", Viziinos'un tedavi görmekte olduğu Atina Dromokayitiyo akıl hastanesindeki⁸ el yazmalarının arasında bulunmuştur. Bu öyküsünün, diğer öykülerinin yazılmış olduğu döneme ya yakın ya da o dönem içinde yazılmış olması gerekmektedir. Bu son öyküsü kendisi hastanedeyken dostları tarafından yayınlanmıştır (1895).

Viziinos'un öyküleri (Viziinou 1980: 17; Stergiopoulou 1986: 10; Stergiopoulou 1986: 17), edebiyat alanında o dönemde yazılmış olan öykülerin en üst seviyesindeydi. Tartışılmaz bir şekilde, "Çağdaş Yunan öyküsünün babası" diye adlandırılan Viziinos, öykülerinin konularını Doğu Trakya'dan yani ana-baba toprağından almıştır. Bunlar, çocukluk anılarından, köyünün çevresinden, aile yaşamından yaratılmışlardır (Mitsaki 1977:19-32). Olağanüstü

⁸ 1892 yılında hastalanarak bu hastaneye kaldırılır. Burada 4 yıl kaldıktan sonra, 1896 yılında 47 yaşındayken, "genel felç neticesinde" tanısıyla ölmüştür.

sadelik ve içtenlik taşımaktadırlar. Bunları çok yoğun ve mükemmel bir sentezle yazmıştır. Öyküleri oldukça uzundur, sanki kısa bir romanmış gibilerdir. Öykülerinin içine uzun anlatımlar ve diyaloglar ekleyerek, yerel düzyazımın ilk ve en güzel sayfalarını açmıştır. Betimlemeleri sade ve mükemmel “katharevousa” dilinde ve başkahramanlarının aralarındaki diyaloglar ise “dimotiki” halk dilinde yazılmışlar ve Trakya lehçesi unsurlarıyla karıştırılmışlardır. Öyle ki, Atina Okulu’nun akademik-skholastik köklerinden uzaklaşarak, Yunan edebiyat yazımında bir dönüm noktasını oluşturmuştur (Vasileiadis 1930: 330).

Karakterlerinin ruhsal incelikleri çok çarpıcı bir şekilde derinlemesine işlenmiş ve insan ruhuna renk verilmiştir. Bunları anlamaya çalışmış ve karakterlerini tam bir bütün olarak sunma yeteneğini göstermiştir.

Viziinos’un öykülerindeki kişilikler yalın ve sadedirler, fakat bunlar Viziinos’la basit dingin iç yaşamlarından sıyrılarak belirgin bir şekilde canlandırılmıştır. Yazar, melankolik özlem içinde sık sık gülmekte ve bu hafif gülümseme onun yapıtı içine sanki bir lirizm soluğu gibi geçmiştir. Avrupa’nın realist ve çağdaş psikolojik öyküsüyle tanışımı, ruhsal betimleme gücüyle ithografik öyküler yazmasına yardımcı olmuştur. Şüphesiz, gerçek Yunan öykücülüğünde ilk yolu açan Viziinos’tur. Böylelikle Yunan öykü yazımında ruhsal betimlemenin (*psykhographia*) ilk ve en iyi öncüsü olmuştur (Tsoura 1996: 1423)

Bir Doğu Trakya köyü olan Vize’nin yetenekli, parlak, azimli, yiğit evladı, zengin ve canlı unsurlar kullanarak Trakya köyünün yöre yazarı yani “*ithographos*”u olmuş ve böylelikle de kırsal yaşamın huzur verici görünümünden, alt üst olmuş gizemli derinliklerine ilerleyebilmiştir. Olgun bir anlatımcı tekniğiyle, anlatımlarını ağ gibi örür ve karıştırır Duygular, zaaf, arzular ve öykülerinde hareket edip duran kişilerin eylemleri. Sade bir gözlemci olarak durmaz, aynı zamanda katılır ve kahramanlarıyla acıları paylaşır, en ince detayları betimler ve yorumlar. Kahramanlarının ruhsal dünyası, çok acı bir şekilde hazin tecrübelerle dopdoludur ve yaşamın müthiş darbeleriyle yaralanmıştır. Öykü, sadece tasvirde kalmıyor, kişiliklerin ruhsal derinliklerine işlemektedir. Konuları belki de tamamen gerçektirler, çünkü psikolojik portreleri gerçek olan diyaloglar ve anlatımlarda birinci şahıs olarak kendilerini göstermektedirler. Doğu Trakya’nın köyleri iç içedirler, her şeyden önce Vize ve diğer köyler, tepeler, yemyeşil vadiler, gelenek ve görenekler, adetler, ruhsuz ya da canlı mizaçlar, yerel lehçeler hep bir bütünlük içindedirler.

Kronolojik olarak sekiz öyküsünü şöyle sıralayabiliriz:

- 1) **“To Amartima tis Mitros Mou”** - (“Annemin Günahı”)-(Nisan 1883)
- 2) **“Metaksi Peiraios kai Neapoleos”** - (“Pire ve Napoli Arasında”)
(Ağustos 1883)
- 3) **“Poios iton o Phoneus tou Adelphou Mou”** - (“Kardeşimin Katili Kimdi”)- (Ekim- Kasım 1883)
- 4) **“Ai Synepeiai tis Palaias Istorias”** - (“Eski Hikayenin Sonuçları”)-
(Ocak 1884)
- 5) **“Protomagia”**- (“1 Mayıs”)-(Mayıs 1884)
- 6) **“To Monon tis Zois tou Takseidion”**- (“Yaşamının Biricik Yolculuğu”)-(Haziran-Temmuz 1884)
- 7) **“Diati Milia den EGINE Milea”**- (“Niçin Elma Ağacı Elma Ağacı Olmadı yani Milia yerine Milea”)- (Ocak-1885)
- 8) **“O Moskob-Selim”**- (“Moskov-Selim”)- (Nisan-Mayıs 1895)

Özellikle dört temel öyküsünde yani **“Annemin Günahı”**, **“Kardeşimin Katili Kimdi”**, **“Yaşamının Biricik Yolculuğu”**, **“Moskov-Selim”** adlı öykülerinin kahramanları, Attika dramaturjisinin trajik kahramanlarını anımsatmaktadır (Papathanasopoulou 1996: 1418).

Bu öyküler iki temel karakteristik özellik taşımaktadırlar: 1) Herhangi bir ahlaki kuralın değerini ihlal ettikleri zaman, doğrudan suçlarının farkına varamıyorlar ve sövüyorlar. 2) İhlallerinin büyüklüğünün farkına vardıkları zaman da psikolojik olarak çözülüyorlar ve bunu ilk anladıklarında kendi kendilerini acımasız değirmen taşlarında cezalandırılmalarına adıyorlar.

Viziinos’un babası Mihaios (1813-1854), Vize’den 1,5 saat uzaklıktaki Kryonero (Soğuk Su) köyündendi. 14 yaşında Vize’ye gelmiştir. Burada 1834 yılına kadar bakkallık yapmıştır.1840’da Viziinos’un annesi Despinio (1827-1907) ile nişanlanmış ve 4 yıl sonra da evlenmişlerdir. Despinio (Mihalaina, Mihalou ya da Mihaliessa)’nun ancak 10 yıllık bir evlilik yaşamı olmuştur. Babası tifüs hastalığından ölmüştür (1854). Bu süre içerisinde 5 çocukları olmuştur. Viziinos’un abisi Hristakis, ailenin ilk çocuğuydu (1846). Başlangıçta çerçi seyyar satıcılığı yapmış, sonra bir dükkân açmış, daha sonra da Lüleburgaz-Vize arasındaki yolda köy postacısı olmuştur.

Viziinos’un **“Kardeşimin Katili Kimdi”** adlı öyküsünde (Viziinos 1998: 13-81; Viziinos 2005: 5-68), bizzat kendisinin anlattığı gibi kardeşi sessizce öldürülmüştür. Öyküde temel kahraman, yine annesidir. Bir annenin bir yandan,

gurbette olan oğlu için kaygı dolu sevgisi, diğer yandan da açıklanamayan bir nedenle ölen oğlu için umutsuzluk içindeki bir annenin kederi betimlenmektedir. Gurbetten dönen oğlunun gelişi onun biraz acısını dindirmekte, fakat intikam duygusunun yok olması mümkün olmamakta ve anne çocuklarına ağabeylerinin intikamının alınması için yemin ettirir. Fakat tüm çabalar sonuçsuz kalmaktadır. Öyküde bir Müslüman anne, oğlu Kiamili (Kâmil) ile görünmektedir. Katilin bulunması için aramalar sürdürülürken, Kâmil'in İstanbul'da ki evlerinde misafir edilirler. Böylece, farklı dinler arasında yani Müslümanlık ve Hıristiyanlık arasındaki derin bir saygı ve sevginin geliştiğini görmekteyiz. Anlatımcı, Avrupa'da uzun yıllar kaldıktan sonra, annesiyle İstanbul'da karşılaşır. Doğrudan annesinin ağzından, olayların tasvirini, Kâmil'i aylar boyunca evinde nasıl tedavi ettiğini ve onun yaşamını kurtardığını, kendi kardeşinin ve oğlu Hristakis'in katiline kadar, bize aktarır. Daha sonra sis perdesi aralanmaktadır. Hristakis, postanenin yaşadıkları yöreye taşınması işini üstlenmiştir. O günlerde Hristakis, önceki postacının yani Haralambis'in yerine geçmiştir. Fakat Kâmil bunu bilmemektedir ve Haralambis'in tıpatıp Hristakis'e benzerliğinden dolayı Hristakis'i korkunç hatası yüzünden bir hiç uğruna öldürmüş olur ve intikam alınacak bir kurban durumuna düşer. Anlatımcı çok şaşırılmış olarak haykırır, kardeşini o öldürmüştür. Kâmil bu durumdan sonra aklını kaybeder ve oğlunun katilinin kim olduğunu bilmeden, anlatımcının annesinin sessiz kölesi olmuş ve onun hizmetine kendini adanmış ve her gün evin avlusundaki Hristakis'in mezarı başında dua etmiş ve kandilini yakmıştır.

Başlangıçta öyküde bir serüven havası vardı. Fakat polisiye romanına dönüşmemektedir. Viziinos tekniğiyle bizi böyle bir tehlikeden korumaktadır.

Yazar, mitosunu yaratır ve gerçek bir ustalıkla bir aile trajedisinin seçilemeyen boyutlarını keşfederek en inceliklerine ilerler. Öyle ki sonunda bizi mükemmel bir insanlık örneğinin sergilendiğine ve kadere boyun eğmeye razı ettirir.

Hristakis'ten sonra ikinci çocuk Annio⁹ doğmuştur. Anneleri Despinio deliksiz bir uykuya daldığı zaman ve o sırada da bebek loğusalı annesinin sütünü emerken, bedeniyle bebeğin üzerine doğru kapanınca, istemeden bebeğini öldürmüştür. Viziinos'un ilk öyküsü olan, "*Annemin Günahı*" adlı öykü (Viziinos 1998: 13-50; Viziinos 2005: 5-40), ilk gerçek Yunan öyküsüdür

⁹ Viziinos'un 1850 yılında doğan kız kardeşidir. Ağır bir hastalık sonucu çok küçükken ölmüştür.

(Politis 1999: 202). Bu öyküde gördüğümüz gibi, anne ömrü boyunca suçluluk duygusunun ağırlığını hep hissetmiştir. Bu kasıtsız günah, ona hep acı çektirmiş ve şefkatli ve dindar kadının ruhundan huzuru ve dinginliği yok etmiştir. Anne, Tanrı'ya diğer çocuklarını almasını ama Annio'yu bırakması için yalvarır. Diğer çocuklarının feda edilmesiyle, bir psikolojik çıkmazda olan anne, küçük kızı Annio'nun kurtulacağını ummaktadır. Öyküde annenin, şefkatin somutlaştırılıyor. Diğer çocuklarının feda edilmesi, kefaretin ödenmesi düşüncesiyle birleştiriliyor. Metanetli anne kefaretin ödenmesinde o kadar ısrarcıdır ki, şefkatin doğal ölçüsünden çıkıp patolojik bir duruma girdiği gösterilmektedir.

Daha sonra başka bir kızı olur. Fakat o da ölür. Bu kızının ölümünü de, günahının cezası olarak değerlendirir. Bir anne için, bebeğinin ölümünü kendi cinayeti olarak keşfettiği an, en sarsıcı andır. Bu öykü çok müthiş bir insanlık trajedisidir. Anlatı ve ruhsal betimleme sihribazının yani Viziinos'un filtresinden geçerek doruklara ulaşmaktadır. Annesi Mikhaliessa'nın dramına ne kadar büyük bir acıyla, aynı zamanda da ne kadar yumuşaklıkla karşı durmakta ise de o, annesinin ruhunu ezen dayanılmaz ağırlığı hissetmektedir. Yani, annesinin büyük günahına şefkat ve anlayış göstermektedir. Mantıkla onu bu kâbustan kurtarmak ister.

Daha sonra, Patriğin ağzıyla dinsel bir bağışın ona verilmiş olduğuna ikna eder. O an için anne ikna olsa da, Patrik gittikten sonra, aniden içini döker: "Patrik bilgedir, kutsal bir insandır. Ama sana ne diyebilirim. Bir din adamıdır. Çocukları olmamıştır". Annenin bu sözlerinden, hem bilinçaltının kesin zaferini hem de aynı derecede düzeltilebilmesi asla gerçekleşmeyecek olan bir yıkılışı ön görebiliriz.

Viziinos 5 ya da 6 yaş civarlarında babasını kaybettiğinden, annesi artık yapıtlarının başkahramanıydı. İkinci kişi ise, daima şefkat ve desteğini bulduğu dedesi olmuştur.

"*Yaşamının Biricik Yolculuğu*" adlı öyküsünden (Viziinos 2005: 41-91) tanıdığımız Papouyorgakis, Viziinos'un dedesidir. Aynen bu öyküde olduğu gibi, Vize ve yöresinin tasviri, dedesinin psikolojisiyle özdeşleştirilmektedir. Viziinos, öykülerinde laografik (folklorik) unsurlar kullanmaktadır. Görünüşte sadece gelenek ve göreneklerin betimlenmesi için ithografi'nin davetine karşılık vermekte, oysa gerçekte bu laografik unsurlar kahramanlarının psikolojik analizleriyle uyum göstermektedirler.

“*Yaşamının Biricik Yolculuğu*” adlı öyküsünde, torununa masallar anlatan dedeyi görmekteyiz. Aslında dede zaten böyle masalları ananesinden dinlemişti ve bunların gerçek olduğuna inanmıştı. Torun, dedesinin yaşamını düşünerek, dedesi tarafından anlatılan serüvenlerin, hep onun serüvenleri olduğunu zannetmektedir. İki karakterin kişilikleri, aile içindeki rollerinden dolayı belirlenmiştir. “Torununun dedesine olan güveni, dedesinin anneannesine olan güvenin bir tekrarıdır” (Chrysanthopoulos 1994: 27).

Bu tek bir nokta değildir. Aile, kahramanlarının yaşamına müdahale etmekte ve onlar üzerinde damgasını vurmaktadır. Dedesinin babasında olduğu gibi, çok küçük yaştan itibaren erkek çocuğunu kız çocuğu gibiymiş gibi giydirme işlevini üstlenmiştir. Böylelikle dede, yaşamının ilk yıllarını, kendisinin bir kız çocuğu olduğunu zannederek geçirmiştir. Örgü örmeyi ve nakış işlemeyi de öğrenmiştir. 10 yaşında iken, onun kız çocuğu giysilerini değiştirip, örgülü saçlarını da kestikten sonra, bir erkek çocuğuna dönüştürülür. Ardından da, en iyi kız arkadaşıyla evlendirilir. Vizinos’un dedesinin evlendirilme tarihini, Vizinos’un anlatımına göre, aşağı yukarı 1770 tarihlerine yerleştirmemiz uygun düşmektedir. Torun, elinde örgü şişleriyle örgüsünü ören, aşağı yukarı 90 yaşlarındaki dede tipinin farkına varır.

Erkek çocuklarını kız çocuklarına dönüştürmeyle, çocuğun o dönemdeki Yeniçeriler (İlgürel 1986: 385 vd.) tarafından alınıp götürülmemesi için, böyle bir yönteme başvurulmuştur. Diğer taraftan, öyküde anlatıcı, yani bizzat yazarın kendisi tarafından, “herhangi bir Yeniçeri’nin beni alması yerine, ninem beni alı koydu” demesiyle, otoriter nine Yeniçeri ağasına benzetilir (Moullas 2001: 119). Böylece, iki cinsin karakterinin, erkek bir ninenin varlığı, kadın bir dedenin varlığı dengelenmektedir.

Yeniçeri Ocağı’nın esasını oluşturan, bazı Hıristiyan çocuklarının bir kanun dâhilinde devşirilip (Uzunçarşılı 1963: 563–564; Özcan 1994: 254.) Osmanlı Devleti’nde çeşitli hizmetlerde kullanılmak üzere, özellikle asker olarak yetiştirilmesi, tarihte ilk kez Osmanlılar tarafından gerçekleştirilmiştir¹⁰.

Öyküde özellikle anlatıcı, yazardır. Bugün yetişkin bir kişidir, fakat aynı zamanda geçmişte 10 yaşındaki Georgakis’tir. Bir çocuğun ve bir yetişkinin l.

¹⁰ Devşirme (paidomazoma) kanununda toplanacak çocukların nitelikleri şöyleydi: Hıristiyan çocuklarının asilleri, papaz oğulları, iki çocuktan sadece biri, birçok çocuğu olan ailenin en sağlıklı çocuğu seçilirdi. Yetimler, sığırtmac ve çoban oğulları, kel, fodul, köse ve doğuştan sünnetliler, Hıristiyan iken evlenmiş ve sanat san’ at sahibi olanlar, çok uzun ve çok kısa boylular devşirmeye ayrılmazdı. Devşirme işlemi, 15. yy. ‘ın ilk yarısından 17.yy.’ ın sonlarına kadar sürmüştür.

şahıs olarak bu birlikteliği, adaş bir karakterle yani dedeyle bileşimidir. İsimler ve karakterler kaynaşmıştır. Bir isim, üç farklı nesli, üç farklı bakış açısını açıklamaktadır: çocukluk, yetişkinlik, yaşlılık (Chrysantopoulos 1994: 114). Georgakis'in dönüş yolculuğu, düşsel dünyadan gerçekçi dünyaya bir geçiştir. Bu geçiş, fark edilmeden ifade edilmektedir.

Viziinos' un sadece üç farklı yaşam öyküsü üzerinde kısaca odaklandıktan sonra, son söz olarak şunları ekleyebiliriz: yaşamın trajik unsurlarını, farkına varılamayan acı bir dayanıklılıkla keşfederek, öykülerini yazmıştır. İnsanoğlunun çok karmaşık ve çelişkili ruhsal derinliklerini yakalamaya çalışmıştır. Yunanistan'a inanılmaz renk tonlarıyla psikolojik öykülerin bir kategorisini yerleştirmiştir. Öyle ki hem mükemmel tekniği, hem de özü itibariyle onu İthografi Okulu'nun (ithographia) (éthographie) (Politou-Marmarinou 1987: 220) temsilcisi ve öncüsü diye sınıflandırmamız uygun düşecektir.

Kaynakça

- Anastasiadou, A (2001), "İ Genia tou 1880.Pezographia-Poisi", Grammata II: Neoelliniki Philologia (19os kai 20os aionas), Patra.
- Athanasopoulos, B (1992), "Hronologiko G. Viizinou", *Diavazo* 278, 12-17.
- Chrysantopoulos, M (1994), Georgios Viziinos. Metaksi Phantasias kai Mnimis.
- İlgürel, Mücteba (1986), "Yeniçeriler" maddesi, İslâm Ansiklopedisi, cilt 13, Millî Eğitim Basımevi, İstanbul, 385-395.
- Lexikon Enkyklopaidikon (1890-1891), G. Viziinos, "Vize" maddesi, cilt 3, 883-884.
- Mamoni, K (1992), "Nea Stoiheia gia ti zoi kai to ergo tou Viziinou", *Diavazo* 278, 18-21.
- Meraklis, M. (1996), "O Viziinos, didaktor tou Panepistimiou tis Gottingis", *Eksopolis* 5, 18-25.
- Mitsaki, K (1977), *Anadromi tis rizes. Georgios Viziinos*, Athina.
- Moullas, P (2001), "To neoelliniko diigima kai o G. M. Viziinos", *Eisagogi sto Viziinos G. M., Neoelliniko Diigimata*, Athina.
- Özcan, Abdülkadir (1994), "Devşirme" maddesi, İslâm Ansiklopedisi, cilt 9, İstanbul, 254-257.
- Papathanasopoulou, Thanasou (1996), "I Thraki stin Pezographia tou G. Viziinou os Mystikos Apokalypsis", *Nea Estia*, cilt 140, sayı 1664, 1417-1420.
- Politis, Linos (1999), *Istoria tis Neoellinikis Logotekhnias*, Athina, 9. baskı.
- Politou-Marmarinou, E (1987), "İthographia", *Papyros-Larous-Britanica*, t. 26, Athina.

- Sakhinis, Apostolos (1989), "Georgios Viziinos", Palaioteroi Pezographoi, Athina, 3. baskı.
- Stergiopoulou, Kosta (1986), "O Viziinos kai to Diigima", *To Dentro* 21-22 (Nisan-Mayıs), 10-17; "O Viziinos kai to Diigima", *To Dentro* 23-24 (Haziran-Ağustos), 17-23.
- Sidera-Lutra, P (1996-1997), "O Georgios Viziinos phoititis sto Panepistimiou tis Gottingis", *Thrakika* 11, 41-72.
- Sideras, A. (1996-1997), "O Georgios Viizinos phoititis sto Panepistimio tou Berolinou", *Thrakika* 11, 115-121.
- Tsoura Nikou, A. (1996), "O Viziinos mesa sto Ergo tou", *Nea Estia*, cilt 140, sayı 1664, 1421-1425.
- Uzunçarşılı, İsmail Hakkı (1963), "Devşirme" maddesi, İslâm Ansiklopedisi, cilt 3, Millî Eğitim Basımevi, İstanbul, 563-565.
- Vasileiadis, N. I. (1930), "Selides tou Dromokaıteiou", *Eikones Konstantinoupoleos kai Athinon*, Athina.
- Viizinou G. B (1980), *Neoellinika Diigimata*, haz. P. Moulla, Athina.
- Viziinos, Georgios (1998), "To Amartima tis Mitros mou", *Diigima*, Neoelliniki Anthologia 11, haz. F. Dimitrikopoulos, Athina.
- Viziinos, Georgios (1998), "Poios iton o Phoneus tou Adelphou mou;" *Diigima*, Neoelliniki Anthologia 12, haz. F. Dimitrokopoulos, Athina.
- Viziinos, Georgios (2005), "Poios itan o Phoneus tou Adelphou mou;" *Neoelliniki Grammateia* 17, Pelekanos, Athina.
- Viziinos, Georgios (2005), "To Amartima tis Mitros mou", *Neoelliniki Grammateia* 11, Pelekanos, Athina.
- Viiti, Mario (1991), *Ideologiki leitourgia tis ellinikis ithographias*, Athina.